

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Impediens sine vi, fraude, injuria, n. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

grayi, qualis est h̄c, sine dubio pariti obligationem restitutionis inserenti. Certè tum homo, tum religio habent jus, ne alius per vim & fraudem impedit emolumenta, quæ ipsis ex talis habitus assumptione vel conservacione obvenire possunt, ergo qui contra hoc jus operatur, contra justitiam agit,

a Dicastill. lib. 2. de just. tr. 2. d. 7. dub. 2. à nu. 16. Ioannes de Lugo t. 1. de just. disp. 9. sec. 3. à nu. 28. authoresque ab eod. citati. b Dicastill. l. c. num. 26. sequens Rebellium, aliosque,

3. Dixi (si damnum emergat) nam evenire potest, ut ille homo infatuosus fuerit, vel futurus esset Religioni, vel alias loco illius fuerit admissus, vel ut compensentur emolumenta, quæ is per se afferebat, vel alatus erat, cum expensis sui victus & vestitus; tunc ergo cum nullum damnum factum fuerit, nullum est restituendi natum onus. Noranter dictum est (per se) nam quædam per accidens forte eventura, an hic consideranda sint, fuse habes apud Doctores. c Pari modo, si ingrediendo in religionem, nihil amplius homo ibi habuisset, quam si remansisset in seculo, nihil ei restituendum est, cum nihil ex illa vi doloque deperdiderit. Imo quando sive Religioni, sive homini damnum est restituendum, semper aliquid judicio prudentis viri diminuendum est, ex illo capite, quod non omnino certum est damnum à vim inferente illatum, cum potuerint esse aliae causæ, cur homo ille, vel non ingredieretur in religionem, vel egredieretur ab illa.

c 10. de Lugo l. c. n. 34.

4. Damnum autem hoc, vel spirituale, qualis est ipse non ingressus, & egressus, vel temporale. De hoc posteriore loquuti sumus; nam cum prius sit malum irreparabile, ratione illius, tu, qui vim dolum ve intulisti, vel pravum consilium dedisti, solum obligaberis ad vim dolumque afferendum, consiliumque malum retractandum: (si h̄c adhuc persistant) nam ceterum si postea homo ille perseveraret in abiencia Religione, ipsi suæque voluntati imputaretur, non tibi, qui vim deceptionemque Jane pro virili removisti.

Scio, aliquos d' te pro damno temporali religioni illato obligare, ut vel alium ad religionem adducas, vel te illi mancipes: sed certe non assentior, e quia nemo obligatur libertatem dare, quæ est ordinis superioris, pro damno temporali, quod est ordinis inferioris.

d Gabr. Scotus, alijq. qnud Dicastill. l. c. num. 34. e Sotus Rebell. Less. Vasq. alijq. quos ib. cit. sequiturque Dicastillus.

Impediens sine vi, fraude, injuria,

5. Iam vero difficultas major est de impidente, vel consiliente, sed sine injuria, an pecket, restitucionique sit obnoxius?

Quoad peccatum.

Quoad peccatum, sic habet Molina; Qui absque rationabili, vel justa causa